

Algemene beschouwingen GroenLinks bij de perspectiefnota 2022-2025

Voorzitter,

Het college heeft in tijden van de coronapandemie een nota weten te produceren, waar ondanks alle onzekerheden toch een perspectief wordt geschetst voor de komende jaren. Het is niet eenvoudig om een goed beeld te schetsen, als je amper weet hoe bepaalde dingen zich zullen gaan ontwikkelen: hoe gaat het nieuwe kabinet om met de Rijksbegroting en daarmee samenhangend met het gemeentefonds? Welke afspraken worden gemaakt als het gaat om aanvullende budgetten voor de uitvoering van de Decentralisaties, met name de jeugdzorg? En welke over de klimaatcrisis en de hoge kosten die op ons af komen voor de bestrijding daarvan? Het zijn allemaal grote vragen, waar ook grote bedragen mee gemoeid zijn. Geen simpele opdracht om onder die omstandigheden weer een perspectiefnota op te stellen. Complimenten aan de organisatie dat het toch weer gelukt is.

Tevens complimenten voor het college omdat ze in haar laatste PPN, die de opmaat is voor een begrotingsjaar met gemeenteraadsverkiezingen, niet met een hele reeks aan nieuwe maatregelen en nieuw beleid komen, maar in feite een beleidsarme PPN voorleggen. Dat is netjes.

Maar daar houdt het wel op met de complimenten. Want als we naar het financieel meerjarenperspectief kijken, kunnen we maar één conclusie trekken: dit college heeft alle ruimte die er was tot het uiterste benut en er is nauwelijks ruimte voor tegenvallers. Meerjarig sluit de begroting dan wel positief, maar vraag niet hoe.

Allereerst zijn daar ineens 'ruimtegevers'. Of om het duidelijker te benoemen: bezuinigingen. Grafrechten worden verhoogd, de kinderopvang krijgt een tonnetje minder, onder de noemer van was- en strijkservice bezuinigen we op een WMO voorziening, we gaan bezuinigen op gladheidsbestrijding en Gorinchem denkt te kunnen bezuinigen op budgetten in het Sociaal Domein. We gokken op meer inkomsten van cruises en hopen dat we niet te veel moeilijke leerlingen hebben, zodat we op leerlingenvervoer ook kunnen winnen. Die ruimtegevers zijn broodnodig, anders waren de laatste twee jaren van de PPN flink in de min geëindigd.

Naast ruimtegevers zijn er ook ruimtevragers. Overigens moet gezegd worden dat die ruimtevragers over het algemeen prima ideeën zijn. GroenLinks juicht toe dat op WMO en op het minimabeleid niet geknepen wordt, maar dat de budgetten de vraag volgen en naar boven worden bijgesteld. Hoewel we de bijdrage aan operatie Steenbreek erg vergezocht vinden, vinden we de ontwikkeling van het gras-sportveld op Molenvliet positief.

Waar we minder enthousiast van worden is ruim een ton voor de zo geprezen subsidioloog. We hebben een lijstje gehad van de subsidies die binnenkwamen de afgelopen periode. Dat is zoals gewoonlijk bij dit college een ronkend succesverhaal. Maar de vraag die omzeild wordt is: hoeveel van die subsidies zouden *niet* binnengehaald zijn als we geen nogal prijzige subsidioloog hadden? Want dat miljoen klinkt alsof die persoon zichzelf 10x terugverdient, maar als blijkt dat we het merendeel van die subsidies toch wel binnen zouden krijgen, rijst de vraag naar nut en noodzaak van een ton aan subsidiologie...

Het andere punt waar we niet blij van worden is het jaarlijkse ritueel om de taakstelling op citymarketing weer door te schuiven omdat het weer niet is gelukt. GroenLinks wil het college oproepen eindelijk eens van deze heilloze weg af te gaan. Het eerste dat de wethouder deed toen hij geïnstalleerd was, was roepen dat GCM met minder toe moest. Het gevolg daarvan is dat het college elk jaar moet constateren dat de ambities en doelen die het GCM meegeeft niet te doen zijn met de beoogde bezuiniging. Wanneer ziet het college nu eens in dat die beoogde taakstelling er niet inzit.

GCM en haar ambities zijn hartstikke belangrijk voor Gorinchem en het is onbegrijpelijk dat dit college daar steeds maar op wil bezuinigen!

Een ruimtevrager die wij node missen in dit overzicht is de aanvraag van de Stichting Gedenkplaats Gorcumse Martelaren 1572. Zich beroepend op allerlei procedurele argumenten, heeft het college besloten voorlopig geen financiële medewerking te verlenen aan dit plan, dat behalve een monument voor de Martelaren ook een enorme boost zal geven aan een lelijk stukje binnenstad. In maart al heeft GroenLinks om een sessie hierover gevraagd, maar om een of andere reden is het niet gelukt dat te organiseren. Maar nu de contouren voor de begroting van 2022 getekend worden, is het tijd om hierover na te denken. Immers, de herdenking van 450 jaar martelaren, die zelfs (zij het met een vergissing van 100jaar) genoemd wordt in het meerjarenplan van Citymarketing, is al in 2022. Daarom heeft onze fractie een motie voorbereid die het college oproept om in de begroting 2022 een bedrag te reserveren om de stichting te ondersteunen in het realiseren van hun plannen. Uiteraard zitten er voorwaarden aan zo'n subsidie, maar wij gaan ervanuit dat het college het daarover met de stichting wel eens zal worden. [motie gedenk de martelaren]

Het is opvallend dat het zelfopgelegde investeringsplafond de komende drie jaren flink doorbroken wordt. Dit kan twee redenen hebben: die afspraak van dat plafond is onzinnig, óf het college heeft te veel geld uit. Wij zijn benieuwd naar een beschouwing van het college hierop.

Het meest bijzondere aan deze PPN is dat er een aantal forse kostenposten, die we van mijlenver op ons af zien komen, zoals de energietransitie en de dijkverzwaring, wel genoemd, maar niet verwerkt worden. Dat soort struisvogelpolitiek vindt GroenLinks niet goed. Met name de duurzaamheidsopgaven van bijvoorbeeld RES, warmteplannen, verduurzaming van scholen, gaan ons de komende jaren enorm veel geld kosten. Daar moeten ook natuurlijk Rijksmiddelen voor beschikbaar gesteld worden. Maar om in afwachting daarvan maar geen enkele post voor deze kosten op te nemen in de PPN is behalve naïef ook niet erg netjes. Een helder meerjarenperspectief wordt er zo immers niet geschetst. En het directe resultaat is dat er straks voor deze fikse opgaven geen geld is. Ook daarover hebben wij daarom een motie voorbereid. [motie duurzaamheid in woord én daad].

Voorzitter, met de nodige kanttekeningen hebben we dus kennis genomen van de PPN. We zien uit naar het debat in 2e termijn.